

7 august 2015

Buletin Legislativ

Proprietate intelectuală

Sumar:

1. Transpunerea în dreptul intern a Directivei 2012/28/UE privind anumite utilizări permise ale operelor orfane

Regimul juridic aplicabil operelor orfane

Legea nr. 210/2015 pentru completarea Legii nr. 8/1996 privind drepturile de autor și drepturile conexe („Legea nr. 210/2015”) a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 550 din 24 iulie 2015 și a intrat în vigoare începând cu 27 iulie 2015. Aceasta transpune prevederile Directivei 2012/28/UE privind anumite utilizări permise ale operelor orfane¹.

Astfel, Legea nr. 8/1996 a fost completată cu prevederi specifice care reglementează regimul juridic aplicabil operelor orfane². Principalele modificări / completări legislative sunt următoarele:

1. Noțiunea de opere orfane

A fost introdus conceptul de „operă orfană” care se aplică tuturor tipurilor de creații intelectuale în domeniul literar, artistic sau științific (e.g. compozițiile muzicale cu sau fără text, operele dramatice, dramatico-muzicale, operele coregrafice și pantomimele, operele cinematografice, precum și orice alte opere audiovizuale, operele de arhitectură, inclusiv planșele, machetele și lucrările grafice ce formează proiectele de arhitectură, traduceri, adaptări, culegeri de opere literare, artistice etc.)³. De asemenea, aplicabilitatea acestui concept este recunoscută și unor categorii de opere protejate prin

---

1 Directiva 2012/28/UE a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene privind anumite utilizări permise ale operelor orfane, publicată în Jurnalul Oficial cu numărul 299L din data de 27 octombrie 2012.

2 Legea nr. 8/1996 privind drepturile de autor și drepturile conexe, a fost publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 60 din 26 martie 1996.

3 Sunt operele menționate la art. 7, 8 și 103 din Legea nr. 8/1996.

drepturi de autor și publicate sau difuzate pentru prima dată într-un Stat Membru (e.g. opere sub formă de cărți, jurnale, ziare, reviste sau alte scrieri care se găsesc în colecțiile bibliotecilor, instituțiilor de învățământ sau muzeelor accesibile publicului, precum și în colecțiile arhivelor sau ale instituțiilor patrimoniului cinematografic sau sonor).

Prin operă orfană se înțelege acea operă de creație intelectuală, din categoriile menționate mai sus, în cazul căreia niciun titular al drepturilor de autor nu este identificat sau localizat, deși a fost efectuată o căutare diligentă conform cerințelor impuse de noul cadru legal, iar entitățile responsabile de efectuarea acestor căutări au păstrat evidențele căutărilor diligente, respectând standardele impuse de noua legislație.

Operele orfane cărora li s-a recunoscut acest statut într-un alt Stat Membru vor fi considerate ca având acest statut și pe teritoriul României.

Statutul de operă orfană nu se aplică în cazul operelor anonime sau create sub pseudonim.

2. Utilizarea operelor orfane

Bibliotecile, instituțiile de învățământ, muzeele accesibile publicului, arhivele, instituțiile patrimoniului cinematografic sau fonografic și organismele publice de radiodifuziune și televiziune („Entitățile Autorizate”) au prin lege dreptul să utilizeze operele orfane cu condiția ca această utilizare să se facă exclusiv în scopul realizării obiectivelor legate de misiunile lor de interes public. Utilizarea se poate face prin punerea operelor la dispoziția publicului, precum și prin reproducere în vederea digitizării, punerii la dispoziție, indexării, catalogării, conservării sau restaurării respectivelor opere.

Atunci când o operă are mai mulți titulari de drepturi de autor și nu toți sunt identificați / localizați, opera poate fi utilizată în condițiile aplicabile operelor orfane (așa cum s-a menționat mai sus) doar dacă s-a obținut acordul titularilor de drepturi identificați și localizați.

3. Căutarea diligentă și ținerea evidențelor acestor căutări

Legea nr. 210/2015 stabilește în sarcina Entităților Autorizate obligația de a efectua o căutare în vederea identificării / localizării titularilor drepturilor de autor și de a ține evidența acestor căutări:

- **Căutarea** - Entitățile Autorizate trebuie să facă o căutare diligentă și cu bună-credință. Aceasta trebuie să se realizeze prin consultarea surselor corespunzătoare pentru fiecare categorie de opere sau fonograme. Sursele ce vor fi folosite pentru scopul căutărilor vor fi stabilite, pentru fiecare categorie de opere, prin decizia directorului general al Oficiului Român pentru Drepturile de Autor (ORDA) în urma consultărilor cu titularii de drepturi de autor și utilizatorii operelor. Legea nr. 210/2015 stabilește pentru anumite categorii de opere tipurile de surse ce vor fi avute în vedere în cadrul căutărilor;

- **Păstrarea evidenței căutărilor** - Entitățile Autorizate trebuie să păstreze evidențele căutărilor și să furnizeze ORDA următoarele informații: (i) rezultatele căutărilor efectuate; (ii) modul de utilizare a operelor orfane; (iii) orice schimbare privind statutul de operă orfană și (iv) datele lor de contact.

Este prevăzută obligația în sarcina ORDA de a lua toate măsurile necesare ca datele primite de la Entitățile Autorizate ca urmare a căutărilor diligente să fie comunicate Oficiului pentru Armonizarea în cadrul Pieței Interne în vederea publicării informațiilor relevante în baza de date unică a operelor orfane⁴.

4. **Compensația echitabilă datorată titularilor drepturilor de autor**

Titularul dreptului de autor al unei opere orfane, care a încetat această stare, are dreptul la o compensație echitabilă pentru utilizarea operei de către Entitățile Autorizate. Compensația echitabilă se stabilește în funcție de numărul de copii / reproduceri realizate după opera respectivă. Exercițarea dreptului la compensație echitabilă datorată titularilor drepturilor de autor face obiectul gestiunii colective obligatorii.

sergiu.cretu@tuca.ro

florentina.hurdubei@tuca.ro

---

⁴ Baza de date europeană a operelor orfane poate fi consultată accesând acest link: <https://oami.europa.eu/orphanworks/>

Editori

Echipele departamentului de **Proprietate intelectuală** din cadrul **Țuca Zbârcea & Asociații** este formată din avocați și consilieri în proprietate industrială cu o bogată experiență în servicii de asistență și reprezentare juridică oferite societăților naționale și multinaționale pentru protejarea portofoliului de proprietate intelectuală. O componentă semnificativă a practicii noastre o constituie asistența acordată în lupta împotriva contrafacerii produselor, a contrabandei cu produse și a utilizării ilegale a mărcilor înregistrate, în special produse larg consum, cum ar fi țigări, băuturi, alimente și articole de îmbrăcăminte. Totodată, echipa este specializată și în francize, mărci înregistrate și protecția brevetelor din industria farmaceutică și software. De asemenea, experții noștri în proprietate intelectuală asigură în mod constant servicii de asistență juridică în cadrul unor procese de privatizare și tranzacții de tip „private equity”, precum și în preluări comerciale complexe realizate în cadrul procedurilor de insolvență. **Țuca Zbârcea & Asociații** este membră a principalelor organisme și asociații internaționale de profil, precum INTA, WTO, ECTA.

Ciprian Dragomir
Partner
+4 021 204 88 98
ciprian.dragomir@tuca.ro

Bogdan Halcu
Managing Associate
+4 021 204 88 90
bogdan.halcu@tuca.ro

TUCA ZBARCEA ASOCIATII

Șos. Nicolae Titulescu nr. 4-8
America House, Aripa de Vest, et. 8
Sector 1, 011141, București, România
T + 4 021 204 88 90
F + 4 021 204 88 99
E office@tuca.ro
www.tuca.ro

Acest material informativ are numai un caracter orientativ. Scopul său nu este de a oferi consultanță juridică cu caracter definitiv, care se va solicita conform fiecărei probleme legale în parte. Pentru detalii și clarificări privind oricare dintre subiectele tratate în Buletinul Legislativ, vă rugăm să contactați avocații sus-menționați.